"BABƏK" SAHƏSİNDƏ 1 SAYLI AXTARIŞ QUYUSUN YERLƏŞDİYİ SAHƏDƏ SÜXURLARIN GEOTEXNİKİ XÜSUSİYYƏTLƏRİ

E.H.Həsənov, E.İ.Səfərov, S.İ.Əliyev, T.B.Hüseynov

SOCAR, GGİ, KMAİB

Tezisdə "Babək" sahəsində 1 saylı axtarış quyusunun yerləşdiyi sahədə kəşfiyyat quyusunun qazılacağı ərazinin mühəndisi-geoloji şəraiti haqqında məlumat verilmişdir. Qeyd olunan sahədə 100 m kəsiliş boyu qumlu və gilli süxurlara rast gəlinmişdir. Mühəndisi geoloji elementlər içərisində ən böyük qalınlığa malik sıx plastik gillərdir. Kəsiliş üzrə süxurların dərinliyə doğru möhkəmlik göstəricilər artmaqdadır.

Açar sözlər: mühəndisi geoloji vahid, mühəndisi geoloji element, kəsilişin üst hissəsi, mühəndisi geoloji quyu, gilli süxur.

"Babək" strukturu tektonik cəhətdən Bakı arxipelaqının şimal hissəsinin Ələt-Xərə-Zirə-Babək-Ümid antiklinal xətti üzərində yerləşir. Babək strukturu tektonik cəhətdən özünü ŞmQ-dən və CŞ-ə doğru uzanmış antikilinal qalxım kimi əks etdirir[2].

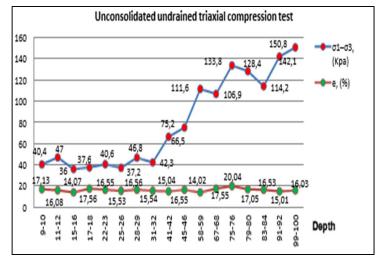
Tədqiqat sahəsində üzən qazma qurğusunun qoyulması üçün süxurların geotexniki xüsusiyyətlərinin müəyyən olunması olduqca vacibdir. Bu baxımdan süxurların geotexniki xüsusiyyətlərinə baxsaq dərinliyi 100 m olan quyuların kəsilişlərində qumlu və gilli süxurların aşkar olunduğunu görə bilərik.

Sahə üzrə 100 m intervalında qumlu süxurlar orta olaraq 8.70 m, gilli süxurlar isə 90.95 m açılmışdır.

Qeyd olunan bu mühəndisi geoloji vahidlər əsasında xırda dənəli qum, axıcı, yumşaq və sıx plastik gil kimi mühəndisi geoloji elementlər ayrılmışdır. Mühəndisi

geoloji elementlər içərisində ən böyük qalınlığa malik sıx plastik gillərdir ki, onun da qalınlığı 50 m-dir. Kəsiliş üzrə süxurların dərinliyə doğru möhkəmlik göstəricilər artmaqdadır.

Babək sahəsində qazılmış mühəndisi—geoloji quyuların 100 m kəsilişi boyu Dördüncü dövr (Bakı) yaşlı süxür kompleksləri açılmışdır.

Açılmış bu süxurlar özünü zəif karbonatlı terrigen materiallar kimi göstərir. Kəsilişin üst hissəsində süxurlarının formalaşmasında terrigen materiallar əsas rol oynayır.

Çöküntütoplanma prosesində terrigen materiallarla birlikdə kəsilişin üst hissəsində biogen materiallar - iri fraksiyaların tərkibinə daxil olan balıqqulaqları da iştirak edir.

Qeyd edək ki, qranulometrik təhlilin nəticələrinə görə >2 mm fraksiyası bütövlükdə balıqqulaqları ilə təmsil olunmuşdur. Tədqiqat sahəsində yayılmış gilli süxurlarda məsaməlik əmsalı dərinliyə doğru azalmışdır.